

Előfizetési díj:

Egészévre 4 ft., Félévre
2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:

3 hasábos petítor egyszer
9 kr., többszöri hirde-
tésnél 7 kr., Bélyegdíj
30 kr.

Nyilttér petítor 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.Bérmertelen leveleket
csak ismert kezeztől fo-
gadunk el.Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

„Festett világ“.

A színpadot szokták rendesen így nevezni. Ma már azonban oda jutottunk, ott vagyunk, hogy bizony „festett“ majdnem az egész világ.

Festett a kis világunk: közvetlen környezetiünk; festett a nagy világ: az egész társadalom. Képmutatást látunk mindenütt, hiányzik belőlünk az őszinteség.

A higgadtan, komolyan gondolkodó s a világ folyását mélyebben vizsgáló ember nézi, látja a társadalom harcát, a különböző érdekek hánytorgatását, amint egymásba ütköznek vagy átsikamlanak egymáson, mint a nyugtalan tenger hullámai; látja az egymással ölelkezőket, az egymással mosolygó képpel kezét szorongató ellenségeket és elborult lélekkel kell ama meggyőződésre jutnia, hogy itt majdnem minden „festett“; hogy a lehangosabban vallott önzetlenség köpenyébe mindig érdek van takargatva; hogy itt minden dolog „csinált“, festett.

Festett a kegyet váró mosoly, festett a kézszerítés, festett az ölelkezés, festett a csók, festettek a küzdelmek. Sehoh, semmiben sem az látszik, ami belül van.

A érdek-küzdelmekben: más van írva a lobogóra, más van írva a szívekbe.

Festett az emberek egymás iránti modora. Festettek jó részben tetőtől talpig az emberek.

Ha a mai világban valaki azt a társadalmi képet akarná látni a maga igazi voltában, ami el van rejtve, ami a sok festéktől nem látszik: akkor túl kellene tennie a gondolat-olvasó Cumberlandon.

Máskor is volt képmutatás, volt alakoskodás a társadalmi életben; de a színpadi művészet ilyen fokáig még nem jutott el egyszer sem.

Manapság a legközönségesebb társadalmi érintkezés helyiségeiben is bizonyos diplomaciái furfang szele lengedez.

Kezet szoritának, csókot váltanak, ölelkeznek, poharat kocintanak, bruderschaftot isznak

egymással az emberek; magasztalják, éltetik egymást; fonják egymás homlokára a halhatatlan érdemek hervadhatlan koszorúját; hazudnak egymásnak mosolylyal, szóval, bókkal; minden tettel „festenek“. Csak gondolatlanul nem!

Azokon a „festett“ mosolyú arcokon mintha hidegen maradna a homlok, melyből mintha kisugárzanék az érdek matematikai számítása, mely mintha a „festett“ ember hatásának kamatait számlálná. Mert — bár különös dolog — de oly nagy az ember önző gyöngesége, hogy — dacára, hogy maga is szüntelen „fest“ — nem bírja a másik emberen észrevenni a festéket.

Elborult homlokkal állunk meg sokszor e „festett“ világ előtt, melynek mosolygó képe alatt tudjuk, ismerjük az aknákat.

Ez a legnagyobb társadalmi korrupció! Az őszinteség, a vértanúsággal megpecsételt hitvallás nagy alakja: Krisztus, e szavakkal bocsátotta világgá tanítványait: „Legyetek okosok, mint a kígyók és szelídek, mint a galambok“.

Talán e mondás szellemét magyarázzák olyképen a mai társadalom sophistái, hogy mást mutatni, mint amit érezünk, gondolunk?!

Ebben találják az okosságát.

Pedig tévesen okoskodnak, mert az okosság még soha sem zárja ki a becsületességet, az őszinteséget.

Igaz, hogy a mai „festett“ világban, mikor az érzelmek- és gondolatokkal szemben nagyon is lábra kapott az „erkölcsi sikkasztás“, a „festett ember“ sokkal nagyobb carriert csinálhat majdnem minden téren, mint az őszinte, nyílt ember. Igaz, hogy a társadalom legtöbb esetben azokat kövezi meg a rágalom köveivel, kik e „festett“ társadalomtól elzárkóznak. Igaz, hogy ebben a festett világban csak ritkán ítélik meg az embert a valódi és abszolút-becse szerint, hanem a szerint, hogy minő szolgálatokat képes tenni egyesek érdekeinek és miként tud megalkudni a közérdekek életfáján burjánzó corrupált viszonyokkal és állapotokkal.

De azért — hála a Mindenhatónak! — e festett világban, a csinált nagyságok, a festett ünneptetés és festett ünneplés eme korszakában is találkozunk őszinte, derék emberekkel, kiknek puritán jelleme macula nélkül való; kiknek mintegy hivatásuk szeplőtlenül megőrizni a társadalmi erkölcsöket.

És mind addig, míg a politikai, a társadalmi és családi élet fel tud mutatni ilyen kiváló jellem-alakokat; míg e festett világban találkozunk őszinte, festetlen — bár most elzárkózásra kárhoztatott egyénekekkel: addig mindig lehet reményünk, hogy előbb-utóbb diadalra jut a mai napság kevés realis értékkel bíró őszinteség.

Hisz a jelen század egyik hatalmas történelmi alakjának életéből is föl van jegyezve egy epizód, mely mutatja: mily rendkívüli értéke van minden téren az őszinteségnek.

Napoleonról beszélnek, hogy egy alkalommal parancsot adott tengernagyjának, hogy szemlét akar tartani. A tengernagy tiszteletteljesen kijelentette, hogy nem lehet.

Napoleon kikeltén kiáltott a tengernagyra:

— És ha én parancsolom?
— Akkor sem, sire! — szolt a tengernagy.
— Miért?
— Mert vihar jó s a legénység és hajók fele oda veszne.

Napoleon ropantul felbőszült e szavakra és parancsot adott, hogy a szemle megtartassék.

A tengernagyot elbocsátotta.

A szemlét megtartották.

Másnap hajóroncsok s kivetett matróz-hullák beszéltek a viharokozta szerencsétlenségről.

És a szent-ilonai fogoly sokszor mondta, hogy sohasem jutott volna oda, ha főtisztjeiben csak fél-annyi őszinteség lett volna, mint a tengernagyban.

Majd talán több ilyen „Napoleon“ és több „tengernagy“ nálunk is más belátásra juttatja a társadalmat!

„Zalamegye“ tárcája.

Pacsirtáim.

1890. január.

Éhesek vagytok kis pacsirtáim?
Hó terül el a mező virányin,
A lehullott mag, mely tápot adna
Mély hóval le van még most takarva.

Jertek hát kis udvaromba, jertek!
Itt hintek ki jó élelmet nektek:
Dabokait vagytok a tavasznak,
Nektok mindenütt örömmel adnak.

Oh! de mért vagytok ti oly szerények?
Vagy tán a falánk veréből féltetek?
Lám azok mily élénken zajognak
S míg ti kételkedtek, mindent felfalnak.

Tán az emberek közt más az élet?
Nem mutat-e a világ ily képet?
Ott sem juthat a szerény zöld ágra,
Dís lakoma a szemtelent várja!

Szabó Samu.

Buba és Bá.

(Rajz)

— A „Zalamegye“ eredeti tárcája. —

Bá bátyja volt Bubának — barna-piros arcu hat éves kis gyermek, élénk csillogású fekete szemekkel s azzal a kedves komolykodó arccal, mely a mély érzésű gyermekek sajátja. — Buba három évvel ifjabb bátyjánál, kit az ő gügyögő nyelvén, a mióta azokat az édes gyermeki hangokat szóttagokká rakosgathatta, csak Bának nevezett.

Buba nagyon szerette Bát; Bá pedig egy percig sem lehetett Buba nélkül: a kit hiába keresteltek

Margitnak, előtte az ő kis huga mindig Buba, az ő kedves Bubája volt.

Ott játszadoztak a gyermekszobában naphosszant; Bá olyan szeretetreméltó komolysággal figyelmeztette Bubát, ha a cicus nyakát kellenél erősebben találta megszorítani, hogy a cicuskának a karma szúrós, a foga éles, hogy Buba csak ritkán sikoltott fel a cicus karmolásától. Ilyenkor aztán Bá megsimogatta Bubának bántott kezét, hogy ne fájjon; a cicus pedig kimaszmozott a cseléd-szobába.

Ugy kellett neki, miért bántotta Bubát! Egy idő óta azonban Bának szép piros arca halványulni kezdett; az a felhőtlen tiszta kék csillagos ég, lelkének jószágos tüköre, mintha elborult volna. . . . Szegény Bá, hát már neki is lehet szomorúsága!

És ha néha Buba vidámabban szökdécselt, hangsabban adott kifejezést ártatlan örömeinek, midőn a kártya-katonák bukfencet vetettek: Bá szépen hozzá simult kis hugához, halkán — nehogy valaki meghallhassa — fülébe sugta:

„Buba lelkem, a papa mérge, a mama haragszik“

s ilyenkor könnyek toltak kis szemébe.

Pedig ő a papát is szerette, a mamát is szerette, nagyon-nagyon szerette.

S régis bizony, gyakran kellett hallania édes atyja ajakáról, midőn úgy ritkán az étkezésnél összekerültek: „ennek tovább nem lehet így menni, mi együtt nem élhetünk; jobb előbb, mint később: váljunk el.“

Eleinte csak nézett-nézett, nem értette a szavakat, de azt mégis kiérezte a mérge, szúró tekintetéből, hogy ez jót nem jelent. De honnan is érthette volna; hiszen talán maguk a szülők — kik szerelemből léptek volt házasságra — sem tudták volna józan percekben okát adni annak a rettenetes nagy elhidegülésnek, a mely a forró szerelmet egy idő óta közöltök felváltotta.

A jó Isten talán egysegyedül, ki a gyarló emberi szív legrejtettebb titkát is ismeri, aki jónak látta, hogy a paradicsont a gyötrelem váltsa fel: ő talán meg-

tudná mondani, hogy a Bá jó édes atyja egy átkozott pillanatában csábos mosolygásért, viruló rózsáért feleljeni tudta híven váró hú galambját; s hogy szelid édes anyjának jóakaró barátói gyorsan megsugták ezt, borzasztó szeretettel, százszor megnagyitva; és a szelid édes anya azóta túsúrását érez szívében . . . megbocsátani szeretne, de feleljeni nem tud . . .

Pedig bizony, ha tudták volna, hogy az a hat esztendő gyermek mit érez haragos szóváltásaik közben: bizony talán alább szállott volna a térj dacossága s a nő büszkesége.

Egyszer aztán Bá is megértette tisztán, hogy az a gonosz szó: „elválunk“, mit jelent. Akkor, a mikor édes apja imígy fakadt ki: „a leány maradjon nálad, a fiút nem adom; törvény ellenére, világ ellenére“.

„Nem, nem — folytatá az édes anya — ám hagyj el engemet, ha már összetörtél, de a gyermekemet mostoha kéz soha sem gonozza“. — Aztán még keserűbb kifakadások következtek; mintha mind a kettő arra törekedett volna, hogy a sok édes emléket, mely lelkeiket anyyi éven át szeretettel fűzte egymáshoz, megmérgecsítse s felejtse, örökre felejtse . . .

Bá pedig szomorúan son-polygott a gyermek-szobába s alvó kis Bubáját nézte, nézte, hosszán nézte . . . Jó ég tudná megmondani, miről gondolkozott s egyáltalában gondolkozott-e vagy csak érezett, ösztöne vezette: de kis szívének fájó dobbanása azt susogta, hogy ő kis Bubájától el nem szakad, meg nem válik soha.

„Menjünk, bujdossunk“ imígy költögette kis hugát, aztán a félig álmos kicsinek kezét mefogta, nyakára is kendőt kötött, fejét is bebonyálta, aztán a cseléd-szobában keresztül kivezette a kertbe.

Buba pedig ment-ment, elment volna Bával a világ végére is. Hiszen megszokta már Bát követni. Értették ők egymást; olyan sok okos dolgot elmotyogtak együtt, érzések és lényök együtvé olvadtak.

Kézen fogva haladtak a kerten végig. Bá szólalt meg előbb . . .

Zalavármegye rendkívüli közgyűlése.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága Svastits Benő főispán Oméltóságának elnökelete alatt f. hó 10-én rendkívüli közgyűlést tartott.

Elnök főispán Oméltósága üdvözölve a megjelent bizottsági tagokat, előadta, hogy a decemberi rendes közgyűlésen — a tisztújításra való tekintetből — csak a sürgős természetű ügyek nyertek elintéztést, míg a többi ügy elintézése céljából a mai napra rendkívüli közgyűlés tüzetett ki, melynek hatáskörébe tartozik a még elintézetlenül maradt, úgy az azon idő óta beérkezett ügyek tüzetes tárgyalása.

Az 1890-ik évre a loállító bizottságba Dervarics János, Hajós Mihály, Farkas József, Bogyay Máté, Szabó Imre bizottsági tagok elnökök, Nunkovics Vilmos Hertlendy József, Dervarics János, Eöry Miklós, Forintos Kálmán, Koczeth Mátyas, Koller István, Kozáry Aurel, Königmayr János, Luperszbeck József, Román Dániel, Prusath Alajos, Talabér Kálmán, Vrana Frigyes, Vlasics Nándor bizottsági tagok becsülőkül megválasztottak.

A belügyminiszter a múlt évi októberi közgyűlésnek azon határozatát, melylyel a főszozolgabírók uti általányát 300 frtról 500 frtra felemelte s hogy hivatalos helyiségükre a törvényhatóság gondoskodik, s hogy irodai általányukat természetben kapják — nem hagyta jóvá. A közgyűlés ezen miniszteri leiratban foglaltaknak megfelelőleg a főszozolgabírók uti és irodai általányát évi 50—50 s így összesen évi 100 frttal emelte felebb.

A belügyminiszterium leiratához képest a vármegye egész területére, úgy N.-Kanizsa és Zala-Egerszeg rendezett tanácsú városok területére szóló, betervezett ebartási szabályzatot a közgyűlés csekély módosítással elfogadta s egyúttal ezzel kapcsolatban a közgyűlés elhatározta, hogy az ebadóból befolyó jövedelmet — a miniszteri leiratnak megfelelőleg — első sorban állat-egészségügyi célokra fordítja még pedig olyképp, hogy a megye területén szervezett, illetve szervezendő nyolc állatorvos fizetése ezen alpból fedeztetik s mivel a megyei költségvetésbe hat állatorvos fizetése összesen 1800 forint fizetéssel felvettett s ezen összeg a költségvetés keretén belül megtakarítható, ezen összegben a szükség mérvéhez képest a szolgabírókhoz díjnyokok alkalmazhatók, amely helyeken t. i. a felfalmarzott irodai teendők ilyenek alkalmazását elkerülhetlenül szükségessé teszik.

Előterjesztett s elfogadtatt az októberi közgyűlés határozatával a Peronospora Vitikola nevű szőlőbetegség ellen való védekezés céljából javaslatlétel végett kiküldött bizottság jelentése s a jelentés alapján e tárgyban készített szabályrendelet, mely a védekezést azon esetben, ha a hegység birtokosainak (a birtokarány nagyságát véve alapul) többsége azt foganatosítani akarja, kötelezővé teszi s a védekezési költségek közadó módjára hajtattak be a birtokosoktól.

Egyúttal a megyei gazdasági egyesületnek a Peronospora ügyben kifejtett közhasznú tevékenységéért a közgyűlés elismerését fejezte ki.

Előterjesztett a kereskedelemügyi miniszteriumnak rendelete a közúti közlekedésnek a hidakon és kompokon közbiztonsági érdekekben tett intézkedések folytán felmerülő kiadások viselésének kérdése tárgyában, melyre nézve a közgyűlés megfelelő intézkedéssel elhatározta, hogy a hidakon és kompokon a törvényhatóság által önkormányzati jogkörében tett intézkedések folytán felmerülő kiadásokat a hidak és kompok tulajdonosai tartoznak fizetni.

A jelenlegi megyei utthalózatról a m. kir. állam-építészeti hivatal által elkészített kimutatást a közgyűlés átvizsgálván, azt az állandó választmány által javaslatba hozott módosításokkal hagyta jóvá.

Mivel a Csáktornya-Zala-egerszeg-ükki vasutvonal kiépülte után a parallel futó Sümegh-jánosháza és a Sümegh-devecseri utakkal Csabrendekről kiágazólag leendő összeköttetése szükségesnek jelentkezik, ez okból

„Bujdosunk most Buba!” — Buba nem értette.

„Bujdosunk, bujdosunk” motyogott magában.

A kert tövében egy lugos állott. Boldogabb időkben férj és nő itt tártá ki a szív forró, tiszta vágyódását.

Balra kis lécajtó vezetett az útra. Bá az ajtó felé tartott. Bá kicsi volt, az ajtó magas; Bá gyöngye volt, a vas-zár erős.

Bá nem hagyta magát, feszítette, feszítette a zárat; de az nem nyílt ki. Buba csak állott, állott, nézett, kikukucskált a léckerítésen.

Bá nagy ügygyel bajjal felmászott a kerítésre s habozás nélkül leugrott az utcára. Szegény Bá összerőzte kezét, arcát; de nem sirt. Bubára nézett s elkomolyodott.

Ujabb erővel fogott hozzá, hogy valamiképpen az ajtót kinyissa. Hiába, nem sikerült!

Buba a léckerítésen átnyújtotta kis kezét s csodálkozott, hogy Bá mért nem viszi által. Bá pedig az átnyújtott kis kezeket megragadta erősen; leosott a földre s oly keservesen sirt, amint egy jó anygal sírhat, mikor egy-egy ember nagy botlását látja.

A lugos felől léptek zaja hallatszott; az édes apa jött; csodálkozva tekintett két kis gyermekére.

Bá csak sirt s Buba is rákezézte.

„Nem, nem hagyom el, Bubát nem hagyom el.”
„Az édes apa leányát ölebe kapta, mire Bá még keservebben sirt. „Apám én nem válok, Bubától nem válok.”

Az apa meglepetve tekintett fiacskájára; az a könnyekkel telt két szem, az a fájó tekintet lekébe új világosságot, új meleget árasztott. Mielőtt az ajtót kinyithatta volna, gyöngéd érintés remegtette vállát, szívét bűvös érzélem járta át. Egy pillanat s átszellemülve borult az előtte álló hű nő lábai elé.

Buba és Bá soha sem indultak elbujdosni többé.

Réthy Gábor.

ezen összeköttetésnek a nevezett vasutvonal kiépítése után a szükséghez mért helyi eljárással eszközözendő létesítését a közgyűlés elhatározta.

A Nova eszömödéri utvonálnak a jövő évi megyei utthalózat kiemelésébe leendő felvételét a közgyűlés elrendelte; mivel a múlt évi májusi közgyűlés annak kiépítését s mint megyei utvonálnak fentartását elhatározta.

A Balaton-tavi gőzhajózási részvénytársaság emlékirata a balatoni gőzhajózási ügyében előterjesztetvé, a közgyűlés a kért 3.000 forintos évi segélyt megszárazta s hason eljárás foganatosítására Veszprém- és Somogy vármegyék megkerestettek, hogy a balatoni gőzhajózási új szervezésének ügyét előmozdítani sziveskedjenek; a kormány pedig feliratilag felkérte, hogy a balatoni gőzhajózási létesítéséhez posta-szállítás címén évi 6.00 frt. összeget a költségvetésbe felvenni sziveskedjék. Végül felkéri a közgyűlés főispán Oméltóságát, hogy ezen fontos ügynek úgy a megye érdekei, mint általában a balatoni gőzhajózási szempontjából lehető sikeres megoldását hathatós befolyásával előmozdítani kegyeskedjék.

Az alsó-lendvai járásban a községi számvizsgáló gyűléseken az elnöki tiszttel a járási főszozolgabíró előterjesztéséhez képest megbizattak: a baksai és esepregi községekhez tartozó községekre nézve Román Dániel, a szentgyörgyvölgyi községre nézve dr. Berger Ignác, a bagonyai és dobrónaki községre nézve Hajós Mihály, a bellatincei és turniscai községre nézve Koczeth Mátyas, a cserenesőzi és gyertyános községre nézve Vugrinesics Boldizsár, a rédiesi és A.-Lendva kivételével az alsó-lendvai községre nézve Belesits János és Alsó Lendvára Isoo Ferenc.

A vármegye több járásában felkért és részint elhalálozott, részint elhalt számvizsgáló elnökök helyett Kaposvár községre Ács Ferenc, Kis-Komárom és Komáromra Péczely László, Nemes-Apáti, István, Pókafa, Szepetk, Harvattára Szily Dezső, Bessenyo, és Csátár községekre Skublics Károly, Benezólföldre Farkas József, Csács, Bozsok, Pető-Henye, Ördöghegy, Póza és Szt.-Lőrinczre Garath György, Gévart, Neszelej, K. és N. Pálira Thassy Ferenc, Dráva Váshelyre Körngast József bizottsági tagok a nevezett községek számvizsgáló gyűlésein az elnöki tiszttel a közgyűlés által megbizattak.

Könyvár községnek kérelmét, hogy a novai járásból a letenyi járásba átesatoltassék, kellő indokok hiányában a közgyűlés nem teljesítette.

Letenye, Egyeduta, Bécs és Zajk községek elöljáróinak kérelmére a közgyűlés megengedte, hogy nevezett községek a bánok-szent-györgyi községhez körtől külön választván, önálló községként képezzenek.

A megyei községügyi bizottság javaslatához képest a közgyűlés Kottoriban gyógyszerárt felállítását nem engedélyezte, ellenben megengedte, hogy Alsó Domboriban a légrádi gyógyszerész fiókgyógyszertárt nyithasson.

Pölöskefő községnek külön községi baba alkalmazásának engedélyezése tárgyában benyújtott folyamóvanyának a közgyűlés helyt nem adott.

Légrád községnek a eselések nyilvántartására vonatkozólag alkotott szabályrendeletét a közgyűlés jóváhagyta.

A káptalan-tóti választó kerületre nézve a megyebizottsági tag választására határnapul február hó 25 ike tüzetik ki s az elnökség vezetésével Hertlendy Ferenc megyebizottsági tag bizott meg.

Czirkovány község képviselőtestületének a községnek természetben járó fuvarok megváltására vonatkozólag hozott és megfellebbezett képviselőtestületi határozatát a közgyűlés megsemmisítette s utasította a nevezett községet, hogy a kötött egyezséghez képest a fuvar természetben szolgáltatassa ki.

Derzincz, Szoboticza, Orehovica és Vullária községek képviselőtestületeinek a községi italmérsi jog megváltásából származó kártalanítási összegből előleg felvételét tárgyzó határozatait a közgyűlés nem hagyta jóvá; mivel említett határozat hozatalánál nevezett községek a törvény által előirt formalitásokat nem tartották meg.

Szent-Györgyvölgy község eljárásága által betervezett városi új helypénz-árszabályzatot a közgyűlés jóváhagyta.

Alsó-Pálok község képviselőtestületének a községi kölcsön felvételére, Pölöske község képviselőtestületének a községi bormérsi jog szabad kézből történt bérbeadására, Mura-Szerdahely község képviselőtestületének a vasuti hozzájárulásra vonatkozólag hozott határozatait a törvényhatósági közgyűlés jóváhagyta.

Zala-Egerszeg város képviselőtestületének a Zala-Egerszegen felállított polgári leányiskolára vonatkozólag hozott határozata törvényhatósági jóváhagyást nyert.

Szoboticza község birájának kérelmére a leégett községi kocsma épület felépítésére szükségelt 2800 frtos kölcsönre vonatkozólag hozott képviselőtestületi határozat jóváhagyott.

Pakod község képviselőtestületének azon határozatát, melyben a vasut építési vállalkozóval kötött kiadási szerződést a község részéről elfogadja, a közgyűlés jóváhagyta.

A Pető-Henye és Nemes-Apáti községek közt vezetendő, a közigazgatási bizottság határozata folytán újlag kihasított utterületre vonatkozó s a járási főszozolgabíró által bemutatott adás-vevési szerződéseket a közgyűlés jóváhagyta.

Török M. Gyula, Varga Péter és Für Mihály monostor-apáti lakosoknak a szőlőhegyben való lakhatást megengedő községi határozatot a közgyűlés jóváhagyta, Fatér István szent-lőrinczi lakosnak kérelmére felhozott indokai alapján közmunkáját elengedte, Tornos György főszozlogabírói hivataloslag részére ez évre havi részletekben fizetendő száz forintot kiutalt.

Zala-Apáti község képviselőtestületének a községi fecskendő árának mikénti fedezése tárgyában hozott

határozatát a közgyűlés megsemmisítette és utatította nevezett községet, hogy ezen költséget is ugyanazon kules szerint, mint a pótköltséget készítése alkalmával a felmerülő költségek kivettettek, vesse ki.

Bucsi Mihály sáskai r. k. tanító özvegyének, Szlotta János tördemiczi és Vizmathy Ferenc letenyei r. k. tanítók nyugdíjgye érdemleges elintéztést nyert.

Stingly Károly gelsei körjegyzőnek fizetés felemelés tárgyában benyújtott kérelme nem teljesített.

Dabroncz községnek 1890 ik évi költségterve törvényhatósági jóváhagyást nyert.

Dr. Mangin Károly megyei főorvos előterjesztésére a közgyűlés elhatározta, hogy a védhímlojótásnál a jövőben kizárólag tehénhímlo használtassék.

Zala Egerszeg város képviselőtestületének a megyei gazdasági egyesülettől átvett telken kihasított házhelyek eladás tárgyában hozott határozatát a közgyűlés jóváhagyta.

Koller István bizottsági tag kellő indokolás mellett indítványozta, hogy a mezei csöszök- és hegypásztoroktól a fegyverengedély vonnassék meg. A közgyűlés közbiztonsági s egyéb szempontból valjon a fegyvertartási engedély megszüntetése vagy más szabályrendelet utján lehet-e a létező bajon segíteni, az alispánt véleményes jelentés tételre hívja fel.

Ugyancsak Koller István bizottsági tag utalva ama szabályrendeletre, mely szerint a járási főszozlogabírók negyedévenként a kerületükbe tartozó jegyzők irodáit megvizsgálni tartoznak, mely feladatnak azonban sok oldalú elfoglaltságuk mellett csaknem képtelenség megfelelnök, indítványozza, hogy a jegyzői irodákat két-két bizottsági tag, egyik a járásban, másik a járáson kívül lakó, vizsgálja meg. A tett indítványt a közgyűlés azzal fogadta el, hogy alispánt megbizta, miszerint a vizsgálat módoszataira nézve a májusi közgyűlés elé részletes javaslatot készítsen.

Képviselőtestületi ülés.

A városi képviselőtestület Kovács Károly polgármester elnökelete alatt f. hó 8-án rendkívüli ülést tartott.

A tárgysorozat értelmében első sorban előterjesztett s tudomásul vétetett az 1890-ik évre a legtöbb adót fizető városi képviselők kiigazított névjegyzéke, mely szerint 1890-ik évre virilista városi képviselők: dr. Hidasy Kornél szombathelyi megyés püspök; a zalaegerszegi takarékpénztár, Balaton József, Isoo Alajos, Fürst Benedek, Skublics Imre, Kaiser József, Krosetz János, Ruzsich Károly, Szigethy Antal, Svastits Benő, Szabó Samu, özv. Kovács Kálmán, Dervarics János, Handler István, dr. Cziender István, Boshán Gyula, Árvay Lajos, Fischer László, Rozenberger Sándor, Deutsch Ferenc, Weisz Ede, Csesznák Sándor, özv. Kesseldorfer Mihályné, özv. Hubinszky Adoltné, Büchler Jakab, Östreicher Márkus, Varga Vilmos, Nagy Imre lovászné, Szabó Károly, Berger Henrich, özv. Farkas Dávidné, Weisz Mátyas, dr. Mangin Károly.

Ez ügygyel kapcsolatban polgármester bejelenté, hogy a történt megkeresésre képviselőjükül a zalaegerszegi takarékpénztár Thassy Kristótot, özv. Kovács Kálmáné Skublics Jenőt, özv. Kesseldorfer Mihályné Boshán Gyulát, özv. Hubinszky Adoltné Dervarics Lajos, Nagy Imre lovászné Stefanecz Józsefet, özv. Farkas Dávidné Szalay Ferencet jelentették be. — A választott képviselők sorából elhalt Boshán Emil helyébe az első póttag: Vörös Gyula a rendes tagok sorába lépett.

Az új képviselők közül Thassy Kristóf a számvizsgáló, Skublics Jenő a felügyelő-, pénzügyi- és gazdasági, Szalay Ferenc az alapítványi, Stefanecz József a községügyi bizottságba osztatottak be. — Az iskolaszéknl Árvay István és dr. Graner Mihály elhalt tagok helyébe dr. Mangin Károly és Hajik István városi képviselők választottak be tagokul.

Ez után polgármester részletes jelentést tett arról, hogy az elemi iskolai épület számára alkalmas helyet nem találván, az iskolaszék és középítészeti bizottság együttesen tartott értekezleten azon egyhangú javaslatot tette, hogy a polgári iskola udvarának egy részére építtessék az elemi iskola, új utca nyilással, mely azonban gyalog átjáróul szolgálja. Ily irányban Schadt János keszthelyi gazdasági tanítészeti tanár által készített tervet bemutatja. E terv szerint az emeletes épület földszintjén lenne öt tanterem az elemi leány osztályok számára, egy igazgatói és egy tanítói szoba, az emeletben hat tanterem az elemi fiú osztályok számára s egy nagy tanásterem. A fiú és leányok részére külön bejárás van. A tervet a közgyűlés azzal fogadta el, hogy a földszintes az épületen kívül tervezett szolga lakás fölé az ipartanmühely számára megfelelő helyiség építtetik, a pénzügyi palota udvari épületétől az utcáfrontig elkerített s az elkerített rész a polgári iskola udvarához eszattatik; a polgári és elemi iskola udvara elválasztatik. A részletes költségvetés elkészülte után az árlejtés azonnal kiiratik.

A vármegye és a város között kavicsbánya kibérlése tárgyában kötött szerződést a közgyűlés jóváhagyta.

A szénatár megnagyobbításához szükséges terület megvételéről kötött s a szombathelyi megyés püspök által jóváhagyott szerződés bemutatattván, a közgyűlés azt elfogadta s annak alapján a 636 frt vételárnak a a plebánia részére leendő kiutalását elhatározta.

Özv. Vaty Jánosné zala-egerszegi lakos kérelmére elhalt férjének, mint volt rendörnek 3 havi fizetése kiutaltott.

Előterjesztett Vöczköndy László városi aljegyzőnek kérvénye az 1889-ik évben általa kiállított és árt marhalevelek után befolyt 286 frt 70 kr. összegnek fardtsági jutalmul részére leendő kiutalása végett. A közgyűlés kiküldetés címén telyamodó részére — tekintettel az 52 hetivásár napra — 52 frtot szavazott meg.

Olvastattott Garai Lipót zala-egerszegi lakosnak fellebbezése a városi tanács azon határozata ellen, mely-

lyel a városház kapuszinéből átalakítandó bolti helyiséget Stern Bernát zala-egerszegi lakosnak adta bérbe. — Hosszas s élénk vita után a közgyűlés 19 szóval 17 ellenében a tanács határozatát jóváhagyta.

Büchler Jakab kérelmére a közgyűlés megengedte, hogy az eddig is engedélyezett levezető vízi csatornáját a városházának udvara alatt továbbra is alkalmazhassa.

Végül a közgyűlés Kovács Ferenc szíjgyártónak, Schwarcz Mór liszt kereskedőnek és Weisz Samu pékmesternek letelepedési engedélyt adott.

Az 1890-ik évi ujoncozás működési tervezete.

A nagy-kantársai sorozó járásban március 1. 3—6-án ujoncozás. Polgári elnök: dr. Vízlendvay József. Polgári orvos: dr. Mangin Károly m. tiszt. főorvos.

Nagy-Kantás városban március 7—8-án ujoncozás. Polgári elnök: Csertán Károly alispán. Polgári orvos: dr. Mangin Károly.

A keszthelyi sorozó járásban ujoncozás március 10—13-án. Polgári elnök: Csertán Károly. Polgári orvos: dr. Mangin Károly.

A tapolcai sorozó járásban ujoncozás március 15. 17—20-án. Polgári elnök: Csigó Pál. Polgári orvos: dr. Mangin Károly.

A sümeghi sorozó járásban ujoncozás március 22. 24. 26. 27-én. Polgári elnök: Forintos Kálmán. Polgári orvos: dr. Mangin Károly.

A szentgráthi sorozó járásban ujoncozás március 29. 31 és április 1-én. Polgári elnök: Kozáry Aurel. Polgári orvos dr. Mangin Károly.

A zala-egerszegi sorozó járásban ujoncozás április 8—11-én. Polgári elnök: Csertán Károly. Polgári orvos: dr. Mangin Károly.

Zala-Egerszeg városban ujoncozás április 12-én. Polgári elnök: Csertán Károly. Polgári orvos: dr. Mangin Károly.

A paesai sorozó járásban ujoncozás április 14—17. én. Polgári elnök: Baranyay Ödön. Polgári orvos: dr. Hány István m. tiszteletbeli főorvos.

Ezen sorozó bizottságoknál közös hadseregbeli elnök: Strohmayr Károly es. és kir. százados, avatószt: Wastel József es. és kir. főhadnagy. A honvédség részéről elnök: Weidinger Alajos m. kir. honvédőrnagy, avatószt: Lenkey Fülöp m. kir. honvéd főhadnagy.

Az alsó-lendvai sorozó járásban ujoncozás márczius 19—22. 24. 26-án. Polgári elnök: Hajós Mihály. Polgári orvos: dr. Király Mór járás orvos.

A csáktornyai sorozó járásban ujoncozás márczius 28. 29. 31-én s április 1. 2-án. Polgári elnök: Molnár Elek. Polgári orvos: dr. Krasovecz Ignác m. tiszteletbeli főorvos.

A perlaki sorozó járásban ujoncozás április 8—11-én. Polgári elnök: dr. Tuboly Gyula. Polgári orvos: dr. Böhm Szidney járásorvos.

A letenyei sorozó járásban ujoncozás április 14. 16-án. Polgári elnök: Málics János. Polgári orvos: dr. Hajós Sándor járásorvos.

A novai sorozó járásban ujoncozás április 18. 19-én. Polgári elnök: Dervarics János. Polgári orvos: dr. Hány István.

Az alsó-lendvai, csáktornyai, perlaki, letenyei és novai sorozó járasoknál közös hadseregbeli elnök: Bunye vácz Jaromir es. és kir. őrnagy, avatószt: Seydl József es. és kir. főhadnagy. Honvéd elnök: Zborsky Antal m. kir. honvéd őrnagy, avatószt: Farkas János m. kir. honvéd főhadnagy.

A szőlőlevél penész (perenospora viticola de bary) és az az elleni védekezés rövid ismertetése.

A Zalamegyei gazdasági egyesület megbízásából népies használatra szerkesztette:

Orosz Pál gazdasági egyesületi titkár.

A szőlőtő termő tenyésztése, — illetve a bor termelés — az újabb időben mindig több és több nehézséggel jár, újabb és újabb veszély által támadtatván az meg, sok fáradság, küzdelem és költséggel terheli a termelőt, úgy hogy fáradozásainak már alig élvezheti némi anyagi hasznát.

Az állatország, úgy a növény világ, egyaránt veszedelmes ellenségekkel támadják meg a pár évtized előtt még áldásos bőségben termő tőkét. — Ezek közül legpusztítóbbak: a phylloxera (szőlőgyökér tetű) és a szőlőlevél penész; — az első veszedelem ellen, sajnos, még nem akad a tudomány fíradhatatlan kutatásai dacára sem biztos óvszerre, ellenben a második veszedelem legyőzésére már biztos óvszerrel rendelkezünk s annak alkalmazása teljes sikerre vezet. Az új ellenség ismertetése és az az elleni óvszer elkészítésének és célszerű alkalmazásának módja képezi rövid kivonatban tárgyát ezen értekezésnek.

A szőlőlevél penész, mint sajnosan tapasztaltuk, az 1889-ik évben megyénk legtöbb bortermő vidékén nagy mérvben pusztított, az az elleni védekezés tehát minden saját hasznát és jólétét óhajtó szőlősgazdának elmulasztatatlán kötelességévé válik, habár az költség- és fáradsággal jár is, de mindezen terhek és költségek a megvédett szőlők termése és annak minősége által bőven pótolhatnak.

Mi tulajdonképen a szőlőlevél penész? A szőlőlevél penész egy élősd gombafaj, mely eleinte a levélben, később a levélen jelenik meg s annak éltető nedveit felemészttvén, a levél összezsugorodik, megszárad és idő előtt lehull.

Mely káros következményei vannak ezen időelőtti levél lehullásnak? Az által, hogy a penész a levélből élődik s az lehull, a szőlőtő emésztő és légző szerveitől, mintegy a gyomor és tüdőből fosztatik meg, mert a szőlő, vagy bármely leveles növénynél az élet fenntartásához szükséges anyagcsere a levelek által történik.

Nagy-e a kár, melyet a szőlőlevél penész okoz a tőkén? A kár igen jelentékeny, mert a levélhullás által a szőlőtő fejlődésében visszamarad, bogyói aprók és kemények lesznek; úgy mennyiség, mint minőségére kevés, roz, savanyu bort ad. De még a veszély is éretlen lesz, mi által a szőlő jövő évi termése és annak esetleg szándékolt döntése — és bujtása is — akadályoztatik.

Mi következménye van a szőlőlevél penész gyakori fellépésének? Ha ezen penészgomba több éven át megtámadja a szőlőt, az éppen úgy kipusztul, mint a phylloxera által.

Tehát veszedelmes betegsége a szőlőnek ezen levélpenész? Igen, a levélpenész a szőlő legveszedelmebb betegségeinek egyike, mert gyakran annak kiveszésével végződik, ezenkívül igen ragályos is a még ép tőkékre, amennyiben csirái (spora) a szél által könnyen nemcsak a szomszédos, de néha több órányi távolságra szőlőkre is elvitetnek és azt is mefertőztetik.

Az év mely szakában lép fel ezen betegség és szabad szemmel a levélen látható-e? A levélpenész legtöbbnyire június végén és július hó folyamán lép fel; de május közepétől szeptember végéig is felléphet, eleinte szabadszemmel alig látható, csakis görcsön (nagyító üvegen át) észlelhető.

Mely körülményektől függ gyengébb, vagy erősebb jelentkezése? Ez egyedül az időjárástól függ, nedves meleg idő fellépésére és fejlődéséhez a legkedvezőbb, míg hűvös, száraz időjárás fejlődésére bénítólag hat.

Ennek folytán ha a június és július hűvös, száraz, alig lesz a penész észrevehető; meleg, nedves időjárás mellett ellenkezőleg 2 nap alatt nagy pusztítást végez a szőlőn.

Mi a levélpenész esalhatatlan ismertető jele? A levélpenész az említett időszakban a levél alján szürkés fehérré finó hálózattal, vagy moha alakjában jelentkezik, leginkább a levél bordái mellett; honnét mindig tovább szövedik a levél körülete felé, melyeknek szélei akkor száradni kezdenek, összezsugorodnak s lehullanak. A megtámadott levelek felületén vörös-barna foltocskák is észlelhetők.

Mi módon szaporodik ezen penészgomba? Szaporodása, a fejlődés bizonyos szakában — a nyári hónapokban — csirái, kelemei (spora) által történik, melyek a szaporodást eszközölő duzzadásaiból ömlenek ki és terjednek tovább.

Mi az a kelem, vagy csira (spora)? A kelemek vagy sporák szabad szemmel nem látható igen apró golyócskák, hólyagocskák.

Hányféle az ily csira? Kétféle, nyári és téli csira vagy spora.

Mi a rendeltetése ezen csirák vagy kelemeknek? A nyári csirák a penész szaporodását, terjedését eszközlik nyáron, a téli csirák (oosporák) annak áttelelését teszik lehetővé.

A nyári csirák óriási szaporodása okozza tehát azt, hogy rövid idő alatt az összes levélzetet megtámadja s tönkre teszi.

Hol tartózkodnak a nyári csirák? Ezek a leveleken képződve, részint azon maradnak, részint lehullanak a földre, legnagyobb része a légmozgás által tovább sodortatik s hol leszáll, fertőzi tovább a szőlőt, mint már említett nedves meleg idő mellett leginkább fejlődnek és szaporodnak, mint egyáltalán más gomba félék is.

Hol léteznek a téli csirák (oosporák)? A téli csirák az összezsugorodott levél belső részében maradnak s mivel az időjárás viszonyosságai ellen nagy ellenálló képességgel bírnak, tél és tavaszon át épségben maradnak, hogy a meleg idő kezdetével belőlök nyári csira fejlődjenek s a szőlő leveleire szállva, azt ismét penészgomba alakjában fertőztessék.

Mivel legyünk tehát ezen levélpenész elleni védekezésnél fő tekintettel? Arra kell főleg ügyelnünk, hogy szaporodási szerveit vagyis sporáit megsemmisítsük s terjedését megakadályozzuk.

Van-e módszer, mi által e betegséget megakadályozzuk és a nyári csirákat megsemmisítsük? Igen van, számos és legszebb eredményt beigazoló kísérletek rámutatnak ezen betegség esalhatatlan ellenszereire.

Melyek azok? Rézgálic, mészoldat, szóda, méz, vasgálicz.

Mitől függ ezen ellenszerek alkalmazása után a siker? A siker a kellő időben, módon és mennyiségben eszközölt alkalmazástól függ.

Mely időszak legalkalmasabb tehát ezen óvszerek alkalmazására? A nyári csirák fejlődésének időszaka, vagyis június, július és augusztus hónapok.

Hányszor alkalmazzuk ezen óvszert? Ez a betegség fellépésétől, azaz annak fejlődésétől függ; ha nedves és meleg az időjárás, többször kell az óvszert alkalmazni, mert a baj jobban fejlődik, továbbá az alkalmazás pontos és beható eszközölésétől is függ. Nedves meleg időjárás mellett — 2—3-szori, hűvös száraz időjárásnál 1 szeri alkalmazás azaz feckendezés elegendő.

Mely szerek lesznek leginkább ezen védekezésnél használva? Több óvszer használatik, így első sorban rézgálic-oldat mésszel, azurín, szóda rézammóniákkal stb., de ezek között a legelterjedtebb s leghathatósabb a rézgálic-oldat mésszel vegyítve.

Hogyan lesz ezen rézgálic és mészoldat készítve? A rézgálic mészoldat több fokozatban készíthető, így van $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ — 1 és két százalékos oldat s ezek a betegség fokához mérten mind jó, sőt kitünő sikerrel alkalmazhattak.

Ha 1 százalékos oldatot akarunk készíteni, következőképen járunk el: 1 kilogramm kék gálicot 10 liter forró vízben feloldunk, egy másik edényben pedig 1 kiló — $1\frac{1}{2}$ kiló oltott meszet 90 liter hideg vízben oldunk fel s azt addig keverjük, míg egyenletesen eloszlik s úgynevezett mesztejét nyerünk, ezen oldat sűrű szítán vagy rostán, esetleg vászon darabon átszűrjük, hogy a mészben mindig előforduló apró kő és homok részecskék kiváljanak; mert ezek által a feckendező szárny-szivattyúi s szelepei könnyen bedugulnának. Az

igy nyert folyadékkal folytonos keverés mellett a gálic-oldatot összeöntjük s miután $\frac{1}{2}$ óráig nyugodtan hagyjuk, az alkalmas lesz a feckendezésre. Megjegyzendő, hogy az így kevert folyadéknek szintelennek kell lenni, ha azonban kékes színű volna, még mész oldat vegyítendő bele addig, míg üllepedés után szintelen lesz, — vagy ha a Lakmuspapirt nem festi már veresre. Ha tehát p. o. 5 hectoliter folyadékot akarunk készíteni: úgy 5 klg. gálicot és 5—8 klg. meszet és 500 liter vizet alkalmazunk.

Szinte e szerint készítjük az $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ százalékos oldatokat; például $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ %-os oldathoz a gálicból $\frac{1}{4}$ vagy $\frac{1}{2}$ kilót oldunk fel 3 liter vízben s azt 97 liter vízzel keverjük, melyben $\frac{1}{2}$ kiló mész oldatot fel.

Lehet-e még más óvszer is alkalmazni? Igen, a gálic és szóda keverék is alkalmas s tekintve a szóda jegeces tiszta voltát, ezen keverék a feckendezésre legalkalmasabb és éppen úgy, mint a gálic mészoldat, $\frac{1}{4}$ -től 2 százalékgig a fentebbi mód szerint készíthetik.

Hogyan lesznek az óvszerek alkalmazva? Mielőtt a folyadékot alkalmazzuk, azt az edényben, melyben foglaltatik (kád) jól felkeverjük, s így töltjük a putton feckendezőbe, melyből finom köd alakban löveltetik az a szőlő tőkére és pedig a levél felületére.

A napnak melyik részében teljesítendő a feckendezés? Napos időben a kora reggeli órákban 9—10 óráig, délután 4-től estig, boros időben egész napon át eszközölhető a feckendezés. Esőben nem, mert lemosatnék az anyag a levelekről.

Mikor kell a feckendezést egyáltalán megkezdeni? A feckendezésnek leghelyesebb ideje június-szeptemberig terjed, leggyakorlatibb azonban az első feckendezést május végén és június elején a virágzás előtt teljesíteni és pedig $\frac{1}{2}$ százalékos oldattal, mert akkor még a szőlő levelek gyengébbek s kisebbek is a tőkék, a második feckendezést pedig június végén, s július elején teljesítjük $1\frac{1}{2}$ százalékos oldattal; a legtöbb esetben a kétszeri feckendezés teljesen megóvja a szőlőt, ha azonban mégis észlelnék levél penészt, harmadszor is feckendezzünk.

A feckendezés nagy pontossággal teljesítendő — hogy a tőkék illetve a levelek mind meglepessenek az óvszertől, — felületes munka itt nagyon megboszulja magát.

Mennyi folyadék kell egy hold 1200 □ szőlő egyszerű befekendezéséhez? Ez mindenesetben a szőlő töke sűrű vagy ritkább állományától függ ugyan, átlag okvetlen 200—225 liter vehető fel.

Mily területet feckendezhet be 1 nap alatt egy munkás? Kellő szakértelem mellett s ha a folyadék mindig rendelkezésre áll, 1— $1\frac{1}{4}$ holdat.

Miféle feckendők a legalkalmasabbak, mi az áruk s hol kaphatók? Többféle feckendők vannak használatban, így például a Klosternerburgi, az Alwaler-féle Constanzi stb. legalkalmasabb a Constanzi, mely vas és rézpléhből készíttetik, a vaspléhből ára 27 frt, rézpléhből 29 frt, mivel a gálic a vaspléht erősen marja s megrontja, célszerűbb a rézpléhből, habár valamivel drágább is.

Megjegyzendő, hogy a feckendők használat után tiszta vízzel kimosandók, ha pedig már azon évben nem szükségesek, bealajoztassanak megóvás céljából.

Kaphatók a gazdasági egyesület útján Zala-Egerszegben.

Hogyan pusztítjuk a téli vagy teleli csirákat (oosporákat)? Ezeket a lehullott levél szorgalmas felszedésével s azok elégetésével pusztítjuk, ugyszinte célszerű a penész által meglepett szőlők lemetszett venyigéit is elégetni.

Ezen eljárás által lehetlentíjük a penészgomba átvitelét egyik évről a másikba; mindazon által a feckendezés el nem mulasztható.

Elhal-e a penészgomba csira, ha a leveleket szarvasmarhával vagy juhokkal feletetjük? Nem, a sporák az ürülékben is tovább élnek s így az elégetés az egyedüli óvszer.

Ártalmas-e a feckendezett szőlő levele állatoknak? Nem, az bátran feletethető.

Talán a feckendezett szőlő vagy bor minősége romlik meg? Nem, sem az abból nyert bor minősége legkisebb változást sem szenved a feckendezés által.

Mennyibe kerül 1 magyar 1200 □ hold védekezési költsége? Ha átlag 1 százalékos oldatot számítunk és 2 hectoliter folyadékot, a költség egyszeri feckendezésénél a következő:

1 kilo gálic	50 kr.
1 kilo méz	2 kr.
1 napszámos feckendező	60 kr.
1 napszámos, ki folyadékot hord	40 kr.
30 frtos feckendő tőkére és kamatra 1 frt 30 kr.	
Összesen: 3 frt 12 kr.	

Ha tehát kétszeri feckendezést számítunk, 6 frt 24 krt tesz ki, mely kiadás, tekintve a feckendezés bámulatlan jótékony és biztos hatását, valóban okszerű betektetés lesz; mert a szőlő teljes megrése, kifejlődése, ennek folytán a bor jobb minősége, fokozott cukor tartalma, ennek kapcsán az értékítésnél elérhető nevezetesen jobb ára bőven fogja pótolni a kiadást.

A keszthelyi ipartestület közgyűlése.

A keszthelyi ipartestület folyó hó 9-én tartotta meg az évi rendes közgyűlést Luperszék Sándor ipartestületi elnök elnöklété alatt.

Elnök a közgyűlés megnyitáskor sajnálatát fejezte ki ama részvetlenség felett, melyet az ipartestület tagjai a testület ügyei iránt tanúsítanak, mely részvetlenség következtében a folyó hó 2-ik napjára egybehívott közgyűlés megtartható nem volt; kijelenti egyszersmind, hogy a mai napra egybehívott közgyűlés — tekintet nélkül a megjelenő tagok számára — az alapszabályok 11-ik §-a értelmében a meg nem jelenő tagokra is jogérvényes határozatot hozand.

Olvastatt az 1889-ik évi március hó 10-én tartott évi rendes közgyűlés jegyzőkönyve, melyet a közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vett.

Ezek után Póltz Pál ipartestületi jegyző felolvasta az ipartestület 1889-ik évi működéséről szóló s általa egybeállított évi jelentést.

A nagy gondal egybeállított s az ipartestület 1889. évi működését oly kimerítően feltüntető s a közgyűlés által helyeslőleg tudomásul vett évi jelentés szerint az ipartestületnek a lefolyt évben 370 tagja volt, mely létszámból részint elhalálozás, részint elköltözés, vagy iparának felhagyása következtében töröltetett 56 s így az év végén maradt 314. A segédekről vezetett nyilván tartás szerint az 1889-ik évben munkában állott 693 segéd, eltávozott 336 s így az év végén alkalmazásban állott 357. A tanonc-lajstromban nyilvántartott a lefolyt évben 303 tanonc; felszabadult 48, szerződés felbontása következtében töröltetett 54 s így a tanoncok létszáma jelenleg 201. Munkakönyv kiállított a lefolyt évben 68, ideiglenes igazolvány 6. Az ipartestület ügyforgalma az 1889-ik évben 342, míg a továbbított hivatalos levelek száma 197 volt. Az ipartestület könyvtára áll 662 kötet magyar és 261 kötet német s így összesen 923 kötet műből. A könyvtárt használó tagok száma 41, kik a lefolyt évben 2132 kötet könyvet vettek ki olvasás végett. Az ipartestületi könyvtár-alap vagyona a felsorolt könyveken kívül 90 frt és 04 kr. készpénzből áll. Az ipartestület előjárósága a lefolyt évben 10 rendes és egy rendkívüli ülést tartott, ezenkívül tartatott egy rendkívüli közgyűlés, melyben kizárólag Unterberger Ferenc-téle alapítvány ügye tárgyalatott. A békéltető-bizottság az 1889-ik évben 12 ülést tartott, melyekben részint a beérkezett 4 rendbeli panasz intézettel el, részint pedig az iparossegédek segély-pénztárának alap szabályai tárgyaltattak. Ipartestületünk belételeiben kétség kívül korszakot alkotónak mondható ama nevezetes körülmény, hogy Unterberger Ferenc, Keszthely város e nemes gondolkodású polgára, fenkelt szellemű bűzdíttatva, 10,000 forintos alapítványt tett le készpénzben idős Reischl Venczel, Keszthely város ez idei bírója kezére. oly határozott kijelentéssel, hogy ezen összeg kamataiból — halála után — oly elszegényedett s segélyt tényleg megérdemlő iparosok segélyeztessenek, akik az ipartestületnek tagjai s nem saját hibájukból jutottak sanyarú anyagi helyzetbe. A nemeslelkű adakozó egyidejűleg ezen 10,000 forintos alapítványának gyarapításáról is gondoskodott, amennyiben az alapító levele tanúsága szerint végrendeletében akként intézkedett, hogy elhalálozása esetében vagyonának 1/11-ed része ezen alapítványhoz csatoltassék. Ipartestületünk előjárósága a kegyes alapító érdemének kellő módon leendő méltatása tekintetéből 1889-ik évi december hó 22-ik napjára rendkívüli közgyűlést hívott egybe, mely alkalommal Unterberger Ferenc az előjáróság indítványára az ipartestület disztagjává megválasztott s egyzersimint az előjáróság megbízott, hogy a nagylelkű alapító arcképét életnagyságu mellképben lefestesse s ünnepélyes leleplezéséről intézkedjék. Egyidejűleg tudomására hoztuk a t. közgyűlésnek, miszerint ipartestületünk kebelében az iparossegédek segélypénztára „A keszthelyi ipartestületi segédek segélypénztár és önképző egylete” cím alatt megalakult s alapsabályai 1889-ik december hó 8-án a magas miniszteriumhoz jóváhagyás végett terjesztettek.

Az évi jelentés tudomásul vétele után jegyző előterjesztette az 1889-ik évi pénztári számadásokat.

A közgyűlés a betérjesszött s a számvonosság által felülvizsgált s teljesen kifogástalannak talált pénztári számadásokat, melyek szerint az 1889. évi bevétel 562 frt 66 kr., az összes kiadás 417 frt 87 kr. s így a fennmaradt tiszta jövedelem 144 frt 79 krt tesz, tudomásul vette s a számvonosság jelentésében foglalt javaslat alapján megbízta az előjáróságot, hogy Reischl József pénztárosnak a felmentvényt a közgyűlés köszönet nyilváníttása mellett adja ki.

Ezután elnök saját maga s az előjáróság nevében is köszönetet mond a közgyűlésnek a lefolyt évben benne és tisztviselő társaiban helyezett bizalomért s tisztességéről leköszön.

A közgyűlés Nagy István kor elnök elnökle alatt elnöké, általános lelkesedéssel mellett újból Luperszbe Sándort választotta meg; ki az érte küldött bizottság meghívására megjelenvén, köszönetet mondott a benne helyezett bizalomért, az elnökséget azon ígéretnek nyilváníttása mellett fogadta el, hogy tőle telhetőleg oda fog működni, miszerint az ipartestület érdekeit minden tekintetben előmozdithassa.

Előjárósági rendes tagokul megválasztottak: Buchberger Gusztáv, Fülöp Antal, Veháp Lajos, Zitterbarth Kálmán, Opperl Károly, Scheiner Henrik, idős Szabó János, Neuwrth Gábor, Herman Lajos, Riechs József, Nagy István, Molnár Albert. Póttagokká: Salamon János, Farkas László, Pintér József, idős Neiger Károly, Braun Rudolf és Gerstl Károly.

Számvonókké: Fizáry Alajos, Szieder Kálmán és Hofman Arnold választottak meg.

A közgyűlés az 1889-ik évi költségelirányzatot, mely szerint a bevétel 819 frt 79 kr., a kiadás 620 frt 33 kr. s így a remélhető tiszta jövedelem 199 frt 46 krt tesz ki, tudomásul vette.

A közgyűlés végül általános helyesléssel fogadta azon indítványt, hogy az ország különböző faluiban tartatni szokott búcsú-vásárok beszüntetése ügyében a mozgalmat indítsa meg s megbízta ennek kivitelével s a társtestületekkel is leendő közlésével az előjáróságot.

A közgyűlés befejeztével azonnal megtartott előjárósági ülésben elnök szívélyesen üdvözölte az ipartestület újjonnan megválasztott előjáróságát s felhívta őket az alelnök és pénztárnok megválasztására.

E felhívás folytán alelnökké Nagy István, pénztárnokká pedig Buchberger Gusztáv egyhangulag megválasztottak. Az előjárósági elnök azon jelentés folytán, hogy Unterberger Ferenc az ipartestület disztagjának

olajfestésű arcképe már elkészült, a kép ünnepélyes leleplezését február hó 22-ik napjának esti 7 órájára tűzte ki s egyzersimint elhatározta, hogy a leleplezés alkalmával nemesszövület alapítója tiszteletére társas vasesorát rendez.

A zalaegerszegi takarékpénztár.

A zalaegerszegi takarékpénztár, városunk ezen szép virágzásnak örvendő pénztáratétele, legközelebb bocsátotta ki 21-ik üzletévi zárszámadását, mely az elnöki, felügyelő bizottsági jelentést, az évi mérleget s a jövedelmi kimutatást tartalmazza.

Ezen adatok alapján az intézet 1889-ik évi működését a következőkben ismertetjük:

Az elnöki jelentés meglehetősen emlékezik meg az egyesület elhunyt elnökeiről, dr. Graner Mihályról. Méltatja az egyesület ügyeinek vezetésében kifejtett közhasznú és fáradhatlan tevékenységét, a fényes eredményt, melyet az intézet az ő bölcs vezetése alatt felmutatott s indítványozza, hogy elhunytá felett a közgyűlés jegyzőkönyvileg fejezi ki mélyen érzett fájdalmát s hogy arcképe az intézet számára megszerzettessék, hogy ez által is tiszteletüknek és hervadhatlan érdemei iránt hálás emlékeztetüknek maradandó kifejezést adjanak. Megemlékezik kegyelettel a jelentés Boshán Emil igazgatósági tagról is, kit a lefolyt évben az egyesület szintén elvesztett s ki több éven át volt az igazgatóságnak tevékeny tagja s a veszteség felett jegyzőkönyvileg kéri kifejezést a közgyűlés fájalmát. A jelentés áttér ezután az üzleti tevékenységre. Hangsúlyozza, hogy az elért eredmény nem áll arányban a forgalom terjedelmével, melynek egyik oka a betétek túlzaporodásában keresendő. Mig ugyanis ezen szaporulat a közönségnek az intézet iránt mind jobban megerősödő bizalmát jelenti, más részről a tőkék elhelyezésében inkább a biztonságra, mint a jövedelmezésre súlyt fektető igazgatóságot azon kényszerhelyzetbe hozta, hogy a betétek egy részét jóhírű intézeteknél kellett az intézet által betevőinek fizetendő kisebb kamatláb mellett gyűmölcsözöttetés végett elhelyezni és szilárd záloglevelekbe és állampapírokba fektetni. A másik ok pedig ott található, hogy az építkezésbe betektetett tőke júliustól kezdve kamatot nem hozott.

Az üzlet főbb mozzanatait a jelentés következőkben tünteti fel:

Betétek: 1888. végén volt 889.070 frt 96 kr., ehhez jött 1889-ben 552.784 frt 09 kr., tőkésített kamat 24.975 frt, összesen 1,436.830 frt 05 kr., visszafizetett év közben 428.151 frt 08 kr., maradt év végén 1,008.678 frt 97 kr. **Emelkedés:** 149.608 frt 01 kr.

Váltók: év végén 670.064 frt 61 kr., év közben leszámítottatott 2,421.374 frt 90 kr., összesen 3,091.939 frt 51 kr., beváltatott 2,423.075 frt 47 kr., maradt év végén 668.864 frt 04 kr. **Csökkenés:** 1.700 frt 57 kr.

Jelzálog kölcsönök: év végén volt 223.979 frt, év közben kiadott 19.950 frt, összesen 243.929 frt, visszafizetett 14.133 frt, maradt év végén 229.796 frt. **Emelkedés:** 5817.

Előleg kölcsön: év végén ki volt adva 14.870 frt, év közben kialatott 14.645 frt, összesen 29.515 frt, visszafizetett 21.873 frt, maradt év végén 7.642 frt. **Csökkenés:** 7.228 frt.

Folyó számlán volt 3.535 frt 77 kr., év közben elhelyeztetett 350.881 frt 92 kr., összesen 354.417 frt 69 kr., visszafizetett 213.329 frt 96 kr., maradt pénztáratéteknél elhelyezve 141.087 frt 73 kr. **Emelkedés:** 137.551 frt 96 kr.

Értékpapír volt 41.651 frt, év közben vásároltatott 111.927 frt 10 kr., összesen 155.578 frt 10 kr., eladatott 60.650 frt 57 kr., állomány az év végén 94.927 frt 53 kr. **Emelkedés:** 53.276 frt 53 kr.

Pénztár forgalom: készpénz maradvány 20.316 frt 54 kr., évi bevétel 3,421.488 frt 76 kr., összesen 3,441.805 frt 30 kr., év közben kiadás 3,405.587 frt 12 kr., pénzmaradvány év végén 36.218 frt 18 kr.

Az 11.353 frt 05 kr. tiszta nyereseményből minden részvényre kamatot fejében 12 frt, osztalék fejében 37 frt s összesen 49 frtot javasol a jelentés, a jótékony célokra eső 482 frt 50 krból pedig a zalaegerszegi kisdóvodának 81 frt 75 kr., a zalaegerszegi nőegyletnek 75 frt, tűzoltó-egyletnek 50 frt, kórháznak felszerelésre 50 frt, a karácsonyfa, Chanuka, kenyér és betegegyelőző egyletnek 30.30 frtot, a vörös-kereszt egyletnek, alsófokú kereskedelmi iskolának, iparos tanoncok ösztöndíjára, iparos ifjak betegsegélyező egyesületének 20.20 frtot, a polgári iskolai önképző kör segélyegyesületének 10 frtot s év közben kiadott 15 frt 75 kr.

Végül a jelentés szól az építkezésről s felemlíti, hogy az építkezés alatt a közgyűlésileg megbízott Schadt tanár oly módosítást ajánlott, hogy az új házról még felépítendő másik rész a Flórián kép felé kiterjesztessék s a főterre eső részén boltok s a bérlők részére szükséges lakrészek építtessenek, melyeknek célszerűségét, úgy szintén jövedelmezőségét az igazgatóság belátván, nevezett tanárt megbízta, hogy illyetén tervet és költségvetést készítsen, aki is e megbízásnak megfelelően, a tervezetet azzal mutatja be a közgyűlésnek, hogy a cél szerű tervet elfogadni s az építkezésnek tavasszal megkezdését elhatározni sziveskedjék.

A mérleg a következő adatokat tartalmazza: **Vayyon:** készpénz 36.218 frt 28 kr., váltó tárca 668.864 frt 04 kr., jelzálog kölcsönök 229.796 frt, előleg 7642 frt, folyó számla adások 141.087 frt 73 kr., értékpapírok 94.927 frt 53 kr., ezek függő kamatai 1.235 frt 25 kr., szelvények 267 frt, aranypénzek 555 frt 60 kr., intézeti ház 10%, levonással 21.315 frt 70 kr., építkezési számla 22.642 frt 98 kr., bírtok vételár 61 frt 67 kr., felszerelés 573 frt 20 kr., a helyi érdekű vasutara befizetett I. részlet 2500 frt, hátralékos kamatok 4522 frt 65 kr., összesen 1,232.209 frt 53 kr.

Teher: részvénytőke 40.000 frt, 6%-os kamata 2.400 frt., nyugdíj alap 26.310 frt 41 kr., tartalék alap 14.481 frt 73 kr., vasutal 1.263 frt 45 kr., köz-

hasznú célú alap 3226 frt 17 kr., különleges tartalék alap 820 frt 64 kr., betétek 1,008.678 frt 97 kr., ezek után tőkésített kamat 20.543 frt 12 kr., betét kamat 10%-os adó 2.054 frt 31 kr., folyó számla hitelezők 93.476 frt 52 kr., átmeneti kamatok 7.601 frt 16 kr., egyenleg, mint tiszta jövedelem 11.353 frt 05 kr., összesen 1,232.209 frt 53 kr.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

A zalaegerszegi kassinó tea estélye, melyet f. hó 10-én rendezett, fényesen sikerült s a mulatság 1/4-ig tartott. Jelen voltak: özv. dr. Arvay Istvánné, Csesznák Sándorné, Gózonny Lászlóné, Hajik Istvánné, dr. Isoo Jánosné, Lányi Kálmánné, dr. Ruzsicska [Kálmánné, Skublics Jenőné, Skublics Zsigmondné, özv. Sturm Györgyné, Svastits Benőné, Szávost Kálmánné, Thassy Lajosné (Letenye), Trsztyánszky Ödönné, Csillagh Sarolta, Hofreiter Jolán (Keszthely), Koller Ilona (Pápa), Müller Mariska, Skublics nővérek, Svastits Zsenni, Szladovits Mariska (Boldogfa), urhölgyek.

Tiszteletbeli varmegyei tisztviselők kinevezése. A február havi törvényhatósági közgyűlésen bejelentett, hogy főispán Oméltósága törvény adta jogánál fogva a mult évi 17-én megtartott általa os tisztújítás alkalmából varmegyei tiszteletbeli tisztviselőkkül a következőket méltóztatott kinevezni, illetve, mint előbb kinevezettek újból megerősíteni: tiszteletbeli főjegyző: Hanty Károly megyei levlétárnokot, Botty Lajos megyei I. aljegyzőt; tiszteletbeli főorvosul: dr. Szekeres József nagy kanizsai közkórházi főorvost, dr. Hány István zalaegerszegi, dr. Beszedits Ede tapolezai, dr. Krasovecz Ignác esáktornyai járásorvost, dr. Schreier Lajos nagy-kanizsai gyakorló orvost, dr. Fischer Ignác sümei körorvost.

Balatonai gőzhajozás támogatására a déli vasut igazgatósága tízezer forintot bocsátott rendelkezésre azon feltétellel, ha a hajózási társaság igazgatósága által szövegezett és Zala, Veszprém és Somogy megyék országgyűlési képviselői által pártolt emlékiratban foglaltak betartatnak, illetőleg ha az egész Balaton hajózási biztosítatik. Örömmel vesszük tudomásul a déli vasut igazgatóságának ezen adományáról, mely annak bizonyosságául szolgál, hogy a déli vasutársaság helyesen fogja fel úgy a saját, mint a parti vidék érdekeit akkor, midőn a szép magyar tenger emelését áldozatkészséggel is elősegíteni törekszik.

Athelyezés. O felsége *Strausz Lajos* tapolezai járásbírósi albirónak a zalaegerszegi járásbíróshoz kért áthelyezését jóváhagyta.

Kinevezés. O felsége a m. kir. igazságügyminiszter előterjesztésére *Nadasdy Aladár* zalaegerszegi kir. törvényszéki jegyzőt a tapolezai kir. járásbíróshoz albiróvá nevezte ki.

Köszönetnyilvánítás. F. V. öméltósága a napokban a zalaegerszegi nőegyletnek öt forintot volt szives adományozni, mely kegyes adományért ez uton mond az egyesület nevében halás köszönetet Rosenberg Henri ette elnök.

Gyászhr. Vettük a következő gyászjelentést: Alulírottak a maguk, úgy a széleskörű rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik törőn szeretett édes atyjuk, nagyatyjuk és délatyjának: idős Szidnay Antal urnak folyó 1890. évi február hó 9-én esti 6 órakor, élte 83. évében, a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A boldogult hált tetemei folyó évi február hó 11-én délután 3 órakor fognak a helybeli sírkertben örök nyugalomra tétetni; — az engesztelő szentmise-áldozat pedig ugyan e hó 11-én reggeli 8 órakor fog a helybeli plebánia templomban a megboldogult lelki üdvéért a Mindenhatóknak bemutatatni. Béke lengjen porai felett! Szidnay Antal, Szidnay Karolin férj. Martinek Istvánné, Szidnay Fáni gyermekei. Martinek István veje, Paukovics Olga dédunokája. Kelemen Hermin férj. Paukovics Mihályné, Martinek Mariska, Martinek Lajos, Martinek Ferenc unokái.

Közgyűlés. A zalaegerszegi kereskedő ifjak önképző egylete f. hó 13-án közgyűlést tartott, mely alkalommal az eddig ideiglenesen betöltött pénztárnoki tisztségre Wienberger Jakab választott meg. — Ugyanezen alkalommal dr. Hajós Ignác ügyvéd az egyesület célja elérésében segitendő, felajánlotta hogy hetenkint egyszer a váltó és kereskedelmi jogból a rendes tagok számára ingyenes előadást tart, Breisach Sámuel könyvkereskedő pedig az egyesület könyvtára részére több művet ajánlott fel.

Társasköri estély. A keszthelyi társaskör folyó hó 11-én saját helyiségében, a kör tagjai és ezek családjai számára estélyt rendezett. Az estélyt társas-vasora nyitotta meg; Farkas M. elnök, Kőváry K. és dr. Neumárk B. toasztokkal tiszteszték a különben is izletes ételeket, melyeket Varga vendéglős szolgált fel. Vasora után éjtél után 2 óráig táncoltak. Ott voltak: Pap Sándorné, Hegedüs Béláné, dr. Csanády Gusztávné, Trsztyánszky Lajosné, Tantossy Sándorné, Bendekovics Pistáné, Horváth Károlyné, Bíró Józsefné, Károlyi Zsöfi, Horváth Blanka, Bíró Ilonka, Körmendy Ilka stb. úrnők. Ez volt az első ezidei tarsangi estély, folytatása követ. kezik.

A Zalamegyei községi és körjegyzők egylete f. hó 22-én d. e. 10 órakor Zala-Egerszegben a városház tanácsstermében rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés tárgyai: A községi közigazgatás államosítása s a községi jegyzők kinevezése tárgyában az országos központi jegyző egylet által kiküldött bizottság által készített „emlékirat” tárgyalása. Egyéb, az elnökéhez f. hó 18-ig beadandó indítványok tárgyalása.

A zalaegerszegi kereskedő ifjak önképző egylete f. hó 8-án tartotta felolvasással egybekötött táncestélyét. A mostoha körülmények dacára, melyek miatt ezen estélyt két ízben is el kellett halasztani, igen sikerültnek mondható. — A terem díszítését az ifjuság maga eszközölte és nem kölcsönkért dísz adta meg az estély-

nek a külső csint, hanem a tagok önalkotta munkájuk által kötötték le figyelmét a megjelent közönségnek, a melynek akarva, nem akarva el kellett ismernie, hogy az egyesületnek létjoga van, mert a legjobb eszközt, a munkát használja fel, a legszebb célt, az önképzés elérésére. A „táncrend“, a két „Eifel torony“ a tisztviselők és tagok névjegyzékét tartalmazó táblázatok készítőit: Neubrun Gyula és Trebits Pál rendezőket illeti a legtöbb elismerés az izléses díszítésért. Az estély fénypontját a dr. Hajós Ignác ügyvéd úr által tartott felolvasás képezte. Nem tartom magamat illetékesnek „a bűnök világából“ című felolvasás tárgyának megbeszélésére, de annyit mégis mondhatok róla, hogy a közönségnek nem jogász része is élvezettel hallgatta az érdekesen előadott tárgyat, és csudálkozott azon, hogy a §§-okból milyen érdekes előadás lehet tartani. A tárgy előadása olyan volt, a minőt Zala-Egerszeg közönsége ritkán hall, az egészséges érces hang és a szép hangsúlyozás igen emelte a felolvasás értékét. — Anyagi tekintetben a siker meghátrál az erkölcsi előt, mert csak 10 frt tiszta jövedelem volt; aminek okát az influenzában találok. Ott voltak: dr. Hajós Ignác, dr. Obersohn Mór, Schütz Sándorné, Deutsch Ferenczné, Ritscher Gyuláné, Grünwald Mór, Schlesinger Ignác, Garai Lipótné, Brückner Zsófi, Berger Mili és Julia, Berger Jozefin, Fürst Judit, Grünwald Rozália, Grünwald Riki, Kohn nővérek, Maylander Izabella és Malvin, Mondschein Regina, Neubrun Laura, Neuvelt Hedvig, Pikk Hermin (Körmenről), Polatsék Antonia és Gizella, Rechnitzer Malvin és Szidonia, Schlesinger Berta, Trebits Anna, Weisz Matild (N.-Kanizsáról). Felülfizettek: dr. Hajós Ignác 3 frt, Deutsch Ferencz 2 frt, Fangier Mihály 1 frt 50 kr., Dervarics Lajos, dr. Fischer Miksa, dr. Obersohn Mór, Fürst Mór, Fischer László, Skublics Imre, Rosenberger Géza, Neufeld Izidor, Schütz Sándor, Schwarz Mór, Molnár Ede, N. N. 1-1 frtot, Grünwald Mór, Kovács örmester 50-50 kr., Stern Pál 30 kr.

A szőlőpenész elleni védekezés ügyében a Zalamegyei gazdasági egyesület megbízta az egyesület tevékeny titkárait, Orosz Pált, hogy ezen szőlőbetegséget s az ellene való védekezést népies nyelven ismertető értekezést készítsen, melyet az egyesület kinyomatván, a füzetet tájékozási céljából a községeknek megküldötte. Lapunk olvasó közönségének érdekében véltünk tenni, midőn ezen, a felvetett kérdést minden oldalról megvilágosító s általános helyesléssel fogadott értekezést lapunk mai számában egész terjedelmében közöljük.

Tea-estély. A keszthelyi kereskedő ifjak önképző-egylete helyiségében folyó hó 12-én tea-estély volt táncpalán. A kereskedő ifjak egylete ez ideig várta *Vámbery Ármint* Budapestről, ki tudvalevőleg ígéretet tett, hogy Keszthelyre jó felolvasást tartani s az alkalomból akart táncmulatságot rendezni, most tehát nélküle mulatnak. Vámbery valószínűleg a nyáron jön.

Államsegély. A keszthelyi községi elemi fiú- és lányiskola fenntartási költségeinek részbeni fedezésére az 1889-90-ik iskolai évre a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter 1730 frt államsegélyt utalványozott, 380 frttal kevesebbet a kért összegnél.

Ismét tűz. Keszthelyen folyó hó 11-én este ismét tűz volt. Stegmüller K. asztalosnak háza gyuladt ismét ki s ezen körülményből az következtethető, hogy szándékos gyújtogatás esete forog fenn. Ez alkalommal a tüzet csakhamar eloltták, kár igen csekély esett. A járási szolgabírósrág erélyesen kutatja a gyújtogatót, ez ideig azonban eredménytelenül.

Öngyilkosság. Lapat Pál dedesi lakos f. hó 6-án Dedes községben magát agyonlőtte. Öngyilkosságának oka fájdalom betegségére volt.

Megfulladt gyermek. Körmeny Erzsébet eseléd leány f. hó 7-én Köveskállán leány gyermeket szült. Egy óra múlva az egészségesnek látszó gyermek halálát jelentették. A körorvos a gyermek hulláját megvizsgálván, azt kifejtettnek találta s a halál okául fulladást constatálta, mire a eselédleány beismerte, hogy a gyermeket a párnával betakarta egészen s ennek következtében fulladhatott meg. Nevezett eseléd már harmadszor szült gyermeket s mind három gyermeke ily rögtön halt meg. A gyermek hulláját a tapolcai járásbírósrág Tapolcára vitette, hogy a vizsgálatot ez ügyben teljesíthesse.

Legnagyobb aruház. Levelezőnk a következőket írja: A napokban jutott kezeim közé Storch Emil bazánkának a Bésben I. Salzhorgasse 1. sz. a. létező hírneves áruszállító-cég tulajdonosának új nagy és képes árjegyzéke. Habár e nagy áruház óriási kiterjedéséről és sokoldalúságáról már gyakran hallottam, mégis elámultam e katalógus gazdag tartalma, bámulatos olcsó árai, realis üzleti elvei és szolid szállítási feltételei fölött. E katalógus még érdekes olvasmányának is mondható, fiatalnak és öregnek, szegénynek és gazdagnak, uraknak és hölgyeknek. Az egyszerű pór, a szegény munkás épügy megtalálja ott szükségesletit cikkeket kellően megmagyarázva, mint minden állású jómodu polgár és a főúr. Ez a sokoldalúság valóban nagyszerű, és ez a katalógus több mint 100.000 példányban küldetik szét és kívántra bárkinek ingyen és bérmetve bocsátatik rendelkezésére. Itt találhatók üveg, porcelán- és majolicaáruk, uri, női- és gyermekruhák, ilyenek gardák, munkások és munkások számára uri- és női ruhák, szövetek, Creton, selyen, atlasz, vászon- és fehéreszközök, kézi táskák, himző munkák, gyapjukendők, tricótáruk, uri- és hölgykalapok, sapkák, cipők- férfi és női harisnyák, Jäger-téle áruk, gallérok és kiegészítők, asztali készletek, ággyerítők, lótarok, keztük, illatszerek, és szappanok, kelengyék újszülöttek számára, kostümek, tavaszi- és nyári ruhák, cérna, és pamut, derékfűző, bútorszövetek butorok, szivarkahüvelyek, evőeszközök, esőköpenyek, szőnyegek, tűzmentes kazeták, plaidok, hálóköntösök, nap- és esernyők, ablakfüggönyök, nyakkendők, díszműáruk, gyermekjátékok, fal- és zseborák, még pótkávét, thea, rum, cognac és jó valódi palackborok is, és miután ez áruház zseniális tulajdonosa a nagy fogyasztásban keresi hasznát, mind

ezen áruk szolidak és bámulatos olcsók. Azt hiszem, hogy mindenkinek szívességet tettem, midőn ez árjegyzékre figyelmeztettem. Egy levelező laba kerül és a ki kívánja, azonnal megkaphatja.

A „Budapesti Újság“ felelős szerkesztését Ábrányi Emil országgyűlési képviselő vette át.

A kultuszminiszter és a phylloxera vész. Gr. Csáky Albín vallás és közokt. ügyi m. kir. miniszter 1819. sz. alatt egy a szőlészeti szakértelmet illető leiratot intézett valamennyi megyei kir. tanfelügyelőkhöz, melyet kivonatban közlünk: „A már országos csapással vált phylloxera vész elleni védekezésben első sorban fokozottabb szakértelem szükségeltetvén hivatali elődömmek az említett védekezésben a tanító képezdékét és népiskolai tanítókat segítségül hívó, 1887-ik évi 38582. sz. a. kelt körrendelete kapcsán, a *Baross Károly* orsz. gazd. egyesületi titkár szerkesztette *Borászati lapokat*“ mint a jelzett irányban tanács adásra leginkább hivatott szakközlényt a phylloxera pusztította vidéken lévő iskolák néptanítóinak figyelmébe ajánlom. — A kultusz miniszter által ajánlott *„Borászati Lapok“*, mely az ország egyedüli ezirányú szaklapja, s munka társai az összes hazai szakértők kiválóan, és részletesen tárgyalja a *phylloxera* kérdést, most a tavasz közeledtével a zölök telepítéséről közöl eredeti gyakorlati tapasztalatokon nyugvó cikksorozatokat. A lap, mely minden szombaton 1 1/2 ivnyi tartalommal jelenik meg, évi előfizetési ára 5 frt, néptanítók 4 frttal fizethetnek elő. — Előfizetéseket elfogad és mutatvány számot szívesen küld a kiadó hivatal, Budapest (Köztelek).

A „Hét“ Kiss József hetilapjának tegyubb (5.) száma egészen a lefolyt hét talajából nőtt és csaknem minden cikke az actualitás jellegével bír. A szerkesztő megintervicwolta a régi és a fiatal gárda előkelőségeit és nyilatkozatra kérte fel őket, hogy miképp gondolkoznak a szalon kérdésben, melyet e lap felvetett. Az első cikk csoportosítja az adott feleleteket, melyek szellemében és érdekességben egymással vetekednek. A többi közlemény köztül kiemelendő Futtaki Gyula cikke Rudolf trónörököséről, Szalay Fruzina „Alkony“ című költeménye. Szemere Attila befejezi feltűnést keltett novelláját és Márkus József egy kacagtató humorral megírt beszélyt közöl. Számos apró alkalmi cikk, vers, közbeszűrt aphorisma tartkítja a füzetet. Melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe e magas színvonalú álló lapot, mely a maga nevében páratlanul áll irodalmunkban. Előfizetési ára egész évre 10 frt, fél évre 5 frt, negyed évre 2 frt 50 kr. Az előfizetések a „Hét“ kiadóhivatalába (Budapest, Akadémia u. 4. sz.) intézendők.

Májbetegségek.

Nagyon elterjedt baj napjainkban a rosz emésztés. Következmenyei szoktak lenni: főtájás, melabússág, székrekedés, gyomorszurások, étvágyhiány, melltájalmak, általános elgyengülés és elsoványodás.

Az elgyengült máj és a romlott vesék következménye a legtöbb esetben a gyomorbántalom.

Egy gyógyszer, mint a *Warner-féle Safe-Cure*, mely az említett szervek működését ismét helyreállítja, a gyomort azonnal könnyebbé teszi és megerősíti és a fentebb említett minden nemü betegségi tünetektől megszabadítja.

Massanyi Ádám tanító úr Tormoson, Nyitra megyében írja: „A *Warner-féle Safe-Cure* már sok emberen segített és a legmelegebben ajánlható.

Freiborger Bernárd úr hivatalnok Lembergben, írja: „Mintán néhány éven keresztül gyomorbajban szenvedtem és igen sok orvoszt és gyógymódot megkísérlettem, anélkül, hogy legesekélyebb könyebbülést is éreztem volna, utóljára a *Warner-féle Safe-Cure*-hoz fordultam, melynek használata tökéletesen meggyógyított.

Az én meggyőződéseim szerint a *Warner-féle Safe-Cure* azon egyetlen eszköz, mely az emberi szervezetre gyógyítólag hat.“

A *Warner-féle Safe-Cure* palackokként 2 frtjával kapható minden ismert gyógyszerertárban. Főraktárak: a „Meváltó“-hoz címzett Gyógyszertár Pozsonyban és Török József gyógyszerertára Budapesten.

Halottkemi jelentés.

Zala Egerszeg rend. tan. város területén 1890. év január hó 1-től február hó 1-éig meghaltak:

1. Neufeld Adolf, 28 év. izr. jogász, tüdőgümőkór,
2. Varga Anna, 2 1/2 hónapos rk. telen béhurut,
3. Mondschein Lipótné, Bettelheim Netti 78 év izr. kereskedő öz. tüdőgümőkór,
4. Sötét Irma, 4 1/2 év. rk. torokgyík,
5. Benczik Jánosné, Varga Anna, 79 év. rk. földmives öz. végegyengülés,
6. Molnár József, 1 hetes, rk. telen, veleszűlt tett gyengeség,
7. Balog Kati Horváth Jánosné, 55 év. rk. zenész öz. tüdőgümőkór,
8. Steder József, 71 év. rk. nős kömüves, tüdőlegdag.
9. Rumlér Károly, 79 év. rk. öz. kárpitos végegyengülés,
10. Eder Anna, Sebestyén Jánosné, 87 év. rk. fuvaros neje végegyengülés,
11. Farkas György, 65 év. rk. városi szolga, tüdővész,
12. Dr. Graner Mihály, 64 év izr. nős tüdőlob,
13. Belső Erzse, Porpácsi Istvánné, 48 év. rk. börtönör neje, szervi szívba,
14. Kámán Sándor, 4 év. rk. tüdővész,
15. Patonai Roza, Novák Józsefné, 49 év. rk. földmives neje, tüdőgümőkór,
16. Lövinger Maresa, 16 év. izr. hajadon, tüdőgümőkór,
17. Tóth György, 52 év. rk. börtönör, tüdőlegdag,
18. Boschán József, 72 év. izr. kereskedő szervi szívba folytatn.

Kelt Zala-Egerszegben, 1890 év február 1-én.

Dr. Graner Adolf

v. orvos.

Ball-Seidenstoffe von 60 kr.

bis fl. 6.35 p. Meter — (ca. 650 versch. Dessins) — vers. roben- und stückweise porto- und zoll- frei dass Fabrik-Dépót G. Henneberg (K. u. K Hofiet.) Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten- 10 kr. Porto.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

30/v. 1890. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbírósrág 987 számú végzése által **Zalamegye összesített árvarára** végrehajtató javára **Boda József** és neje sójtóri lakosok ellen 666 frt 66 kr. tölke, ennek 1883. dec. hó 1-től járó 8%-os kamatja, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 780 frtra becsült szarvasmarha, lovak és gazdasági eszközökből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatasára elrendeltetésére, ennek a helyszínén vagyis Sójtörön leendő eszközökre **1890-ik év február hó 20-ik napjának delelőtt 10 óra** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. az 107. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsőron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. § ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zala-Egerszegben 1890-ik évi január hó 29. napján.

Nagy Sándor
kir. bírósági végrehajtó.

Malom bérbeadás.

A Z.-Egerszeg—Ola egyesült községek határában, a Zala folyón fekvő u. n.

olai malom

1890. Szt. György naptól bérbe adandó.

A malom három kerekű, szítával van ellátva, vízszervezete 1885-ben készült s van hozzá jó lakás két szobával, kamrával, mely 1884-ben épült tégelből, fazsindelre, jó istálló szekérszinnel s közvetlenül a malom és ház mellett kert, rét, 3 hold szántóföld és legeltető.

A birtokosság.

Bővebbet a szerkesztőségünél.

305 1890. sz.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. közmunka- és közlekedési miniszterium az 1889. évi december hó 24-én kelt 33875/1888. számú rendeletével a **csáktornyai állami tanítóképezde torna-csarnokának** építését 6712 frt 83 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat foganatósításának biztosítása céljából az **1890-ik évi márczius hó 3-ik napjának delelőtti 10 órájára a zalavármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás** hirdetik.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyal inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Kelt Zala-Egerszegben, 1890. január hó 17.

Dr. Ruzsicska Kálmán: sk.,
kir. tanfelügyelő.

Meghívó.

A zalaegerszegi takarékpénztár
részvénytársaság

21-ik évi rendes közgyűlését

1890. évi február hó 23-án délután 2 órakor
saját üzlet-helyiségében
fogja megtartani, melyre a t. részvényesek tisz-
telettel meghívottnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelen-
tése az 1889. évi üzleteredményről.
2. A mérleg előterjesztése és a tiszta jövedelem
felosztása iránti határozathozatal.
3. Az igazgatóság, állandó számvizsgáló bizott-
ság és felügyelő bizottság felmentése.
4. Az alapszabályoknak tervezett módosítása.
5. Skublies Imre kir. közjegyző ur kérvényének
elintézése.
6. Az intézeti háznak további kiépítése.
7. A felügyelő bizottság megválasztása.
8. Az elhalt igazgatósági tagok helyeinek be-
töltése.
9. Netáni egyéb indítványok tárgyalása.
Zala-Egerszeg, 1890. január 22-én.

Az igazgatóság.

„EGYETÉRTÉS“

Huszonegyedik évfolyam.

Legnagyobb politikai napilap.

Megjelen minden nap, hétfőn és ünnepek
után is.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy hónapra	1 frt 80 kr.
Három hónapra	5 „
Hat hónapra	10 „
Egész évre	20 „

Előfizetések bármely naptól kezdve tel-
jesíthetők s legcélszerűbben postautalvány-
nyal Budapestre, az „Egyetértés“ kiadó-
hivatalába (Kecskeméti utca 6. sz.) küld-
dendők.

!!! A ki nem tudja, !!!

hogy a sok hirdett gyógyszer közül melyik felelne
meg leginkább betegségének, az kérje azonnal leve-
lező-lapon Richter kiadóintézetétől Lipcseben, a ké-
pekkel ellátott „A Betegbarát“ című könyveket.
A hozzá nyomtatott hálairatok bizonyítják, hogy a
művecsében foglalt jó tanácsok követése által, nem
csak ezren-meg-ezren elkerülték a haszontalan pénz-
kiadást, hanem még a vágyva-vágyott gyógyulást is
hamar megtalálták. A könyv ingyen küldetik meg.

MÁGYVÁK.
Százoszt Alphonis
magkereskedése és gazdasági cikkei üzlete
Budapest, V., Arany János-utca 11. sz.
tudatja a n. é. gazda és kertészkezdő közönséggel, hogy január hó 1-vel
megnyitotta
konyhakerti és virágmag-üzlet osztályát
s ajánlja egészen friss, faj azonos
here, fű, répá, konyhakerti
és virágmagvakkal
árban felszerelt tártárral.
Arjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

PSEPHOFER J.-féle

Gyógyszertár Bécsben

Singerstrasse 15. szám. „Zum goldenen Reichsapfel“.

Vértisztító labdacsoke elozott egyetemes labdacsoke neve alatt; ez utobbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csak
ugyan igen sok oly betegség létezik, melyben e labdacsoke hatásukat fényesen bebizonyították. —
Évtizedek óta ezen labdacsoke általában igen el vannak terjedve, szamitalan orvos rendeli azt s alig akad család, melyben ezen
kitünő háziszorból ne volna egy kis készlet
1 doboz 15 labdacsokeal 21 kr., 1 tekercs 6 dobozzal 1 frt 5 kr., bérmentetlen utánvétel mellett megküldéssel
1 frt 10 kr.

A pénz előleges beküldése mellett, bérmentes megküldéssel, egy tekercs labdacsoke 1 frt 25 kr., 2 tekercs 2 frt 30 kr.
3 tekercs 3 frt 35 kr., 4 tekercs 4 frt 40 kr., 5 tekercs 5 frt 20 kr., 10 tekercs 9 frt 20 kr. (1 tekercsnel kevesebb nem küldetik szét)

Kéretik határozottan Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsokekat kérni
s arra ügyelni, hogy a dobozok tetején levő felírás minden dobozon a használati utasításban látható Pserhofer
J. névalírással el legyen látva és pedig = veres = nyomásban.

Fagy-balzsam, PSEPHOFER J.-től 1 tégyel 40
kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.
Keskenyutifü-nedv, hurut, rekedtség, görösköhö-
gés stb. ellen 1 palack 50 kr.

Amerikai köszvény-kenőcs, 1 frt 20 kr.
Por lábizzadás ellen. Egy doboz ára 50 kr.,
bérmentes megküldéssel 75 kr.

Golyva-balzsam, 1 üvege 40 kr., bérmentes
megküldéssel 65 kr.
Élet-essencia (prágai cseppek),
megromlott gyomor, rossz emésztés ellen. Egy üvege 22 kr.

Az itt felsorolt készítményeken kívül, valamennyi az ausztriai lapokban hirdett bel- és külföldi gyógyászati
különlegesség készleten tartatik, s minden, esetleg raktáron nem levő czikk kívánatra pontosan s legjutányosab-
ban beszerzetik.

Postai küldemények az összeg beküldése, nagyobb megrendeléseknél utánvétel mellett a leggyorsabban eszközöltetnek.
A pénz előleges beküldése mellett (legcélszerűbben postautalvány mellett) a vételdíj sokkal kevesebbe kerül, mint az utánvétel
mellett való küldésnél.

Angol csoda-balzsam 1 üveggel 50 kr., egy
kis üveggel 12 kr.
Fiaker-por, köhögés stb. ellen 1 dobozzal 35 kr., bér-
mentes megküldéssel 60 kr.

Tannonchinin-hajkenőcs, PSEPHOFER
J.-től a leg-
jobb hajnövesztő szer. 1 szelence 2 frt.

Egyetemes tapasz. STEUDEL tanártól sebek el-
len jónak bizonyult háziszor
Egy tégyel 50 kr., bérmentes megküldéssel 75 kr.

Egyetemes tisztító-só, BULLRICH A. W.-től.
Kitünő háziszor meg-
zavart emésztés minden következményei ellen. Egy csomag ára
1 frt.

Meghívó.

A zalaegerszegi szövetkezeti önse-
gélyző-egylet

rendes évi közgyűlését

foljó 1890. évi február hó 16-án d.

u. 2 órakor a polgári iskola IV-ik osztá-
lyában fogja megtartani, melyre a t. c. egye-
sületi tag urak az alapszabályok 41. §-a értelmében tisztelettel meghívottnak.

A közgyűlés napirendjét képező tárgyak következők:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két
tagu bizottság kiküldése.
2. Az igazgatóság évi jelentése.
3. A mérleg megállapítása és a 12-ik csoportbeli
üzletrészeknek a felügyelő bizottság vélemé-
nyes jelentése alapján leendő felosztása.
4. Az igazgatóságnak, nemkülönb a felügyelő
bizottságnak az 1889. évre adandó felmentése.
5. 1890. évi költségvetési előirányzat tárgyalása.
6. Az alapszabályok 50-ik §-a értelmében négy
kilépő és két megszünt igazgatósági tag állásá-
nak választás utján leendő betöltése és végre
7. Indítványok tárgyalása.

Kelt a zalaegerszegi szövetkezeti önsegélyző
egyletnek Zala-Egerszegen, 1890. évi január hó
15-én tartott igazgatósági üléséből.

Az igazgatóság.

Rövid használat után megbecsülhetlen mint
fogtisztító szer.

Uj amerikai
Fogak szépsége GLICERIN-FOG-CRÈME
(hatóságilag megvizsgált)

KALODONT

F. A. Sarg's Sohn és Ta
cs. kir. udvari szállítók Bécsben.

Kapható a gyógyszertárakban és illatszerek-
kereskedésében, 1 drb. 35 kr. Zala-Egerszegen:
Rosenthal Ignác és fia, Weisz Jónás unokaöccse,
Ritche Gyula és Boschán Emil urak keres-
kedésében.

Reissenzahn Antal
gazd. gépgyára
Budapest, váci körút 80.

Sorvetőgépek

az igen t. gazdaközönség különös
figyelmébe ajánlom kitünő minőségű
Hungaria és Patria vetőgépei-
met legújabb szerkezetben. Továbbá
egyetemes és mélyszántó acélekéi-
met, valamint összes gazdasági gé-
peimet, legjobb kivitelben eredeti gyári
áron.
Arjegyzékek kívánatra ingyen és bér-
mentve.
Megbízható képviselők kerestetnek.

FAIRBANKS-MÉRLEGEK

Az egész világon a legtökéletesebbnek elismert mér-
leg szerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, rendkívül
érzékenyek és tolsúlyllyal vannak ellátva.

Tartósság, pontosság és könnyű kezelésüknekél
fogva az összes világgiallításokon első díjat nyert leg-
kitünőbb mérlegek.

A jutányos árakban, — melyek súlyokkal számított tizedes
mérlegek árainál nem magasabbak — a hitelesítés, csomagolás
és vasutra való feladás költségei bentglattatnak. Gazdasági szekér-
és zsák-mérlegeink, valamint marhamérlegek a legkedveltebb mér-
legszerkezetek. Gyártásunk illami felügyelet alatt áll.

Cim: Osztt-magy. Fairbanks-társaság mérleg- és gépgyára John Block vezérigazgató.

BUDAPEST, Andrassy-ut 23.

Arjegyzékkel és felvilágosítással szolgál a központi iroda. Gyar: Ujpest — K.-Megyer.

